

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ & ΕΠΑΛ (Β')
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ (28/05/2014)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Στο παρόν κείμενο ο συγγραφέας πραγματεύεται το περιεχόμενο και τη σημασία της έννοιας του ανθρωπισμού άλλοτε και σήμερα. Αρχικά δίνει τον ορισμό της λέξης «ανθρωπιά» επικαλούμενος και παράδειγμα παρμένο από τη σύγχρονη ιστορία. Ορίζει τον ανθρωπιστή ως οντότητα με ιδιαίτερες ικανότητες που στο παρελθόν αναδεικνυόταν μέσα από τη κοινή προσφορά. Στη συνέχεια διαπιστώνει το σημερινό έλλειμμα ανθρωπιάς σ' ένα κόσμο που συνεχώς αλλάζει και έχει τη τάση να μεταβάλλει το νόημα των λέξεων. Τονίζει ιδιαίτερα ο συγγραφέας πως ο σύγχρονος βίος έχει χάσει την ανθρωπιά του καθώς έχει στραφεί προς την υλιστική ευδαιμονία. Τελειώνει ο συγγραφέας αναδεικνύοντας το βαθύτερο νόημα της ανθρωπιάς ως βούλησης και δράσης που αποσκοπεί στην ανάδειξη του συνανθρώπου μέσα από την επιείκεια, την συγκατάβαση, την πραότητα και την αγάπη.

B1. Η ανθρώπινη απληστία και η επιθυμία για καλοπέραση σε ατομικό επίπεδο παραγκωνίζει τα ευγενικά αισθήματα, υποβαθμίζοντας τα παράλληλα. Το παραπάνω συμβαίνει, γιατί ο σημερινός άνθρωπος, δέσμιος των υλικών απολαύσεων, έχει υποτάξει τα πάντα στο κέρδος. Έτσι ο ευγενικός, ο αλτρουιστής, ο συμπονετικός θεωρούνται χαμένοι, αποτυχημένοι, άνθρωποι που έχουν απωλέσει το "νόημα" της σύγχρονης εποχής που νοείται ως η επίτευξη του κέρδους με οποιοδήποτε τρόπο και μέσο. Επιτυχημένος θεωρείται πλέον ο πλούσιος, ο υλιστής ο καριερίστας, ο διεκδικητικός, αυτός που δεν ορρωδεί μπροστά σε τίποτα προκειμένου να συσσωρεύσει κέρδη και υλικά αγαθά. Έτσι στον κόσμο μας κυριαρχεί το άγχος, η αβεβαιότητα και η ρευστότητα των πάντων: ιδεών, αξιών, αισθημάτων αλλά και οικογενειών, επαγγελμάτων και συνόρων. Ο σύγχρονος άνθρωπος λοιπόν συνθλίβεται από τη σκέψη ότι πουθενά δεν μπορεί πλέον να στηριχθεί. Η αναγκαιότητα για ανθρωπισμό προβάλλει όσο ποτέ αναγκαία.

B2. α) Ορισμός: «με την «ανθρωπιά» εννοούμε, φυσικά, τη συμπόνια, τη συμμετοχή, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, στο πάθος του γείτονα. Και όχι μόνο του γείτονα. Του κάθε ανθρώπου»
Παράδειγμα: «Ο Ντυνάν, για παράδειγμα ... εν ειρήνη»

β) Έτσι: συμπέρασμα
Ωστόσο: αντίθεση

B3. α) αναλίσκεται: αναλώνεται, ξοδεύεται
οικουμενική: καθολική, πανανθρώπινη, διεθνής
διαστρεβλώσεις: παραποιήσεις, αλλοιώσεις, παραμορφώσεις
ολωσιόλου: εντελώς, τελείως
ευζωίας: καλοπέρασης, ευτυχίας
β) κοινόχρηστος ≠ ατομικός, προσωπικός, ιδιωτικός
συμμετοχή ≠ αποχή
αυτοακυρώνεται ≠ αυτοεπιβεβαιώνεται, αυτοαξιώνεται
γνώση ≠ άγνοια
αδιάκοπης ≠ ασυνεχής, περιστασιακής

B4. α) «αυτός είναι μεγάλος ανθρωπιστής» αυτολεξεί αναφορά λόγων τρίτων
« Ερυθρού Σταυρού» : Ονομάζεται ένας οργανισμός: Ειδική ορολογία-Τίτλος Οργανισμού
β) οικουμενική ψυχή
χαρούμενο άνοιγμα παραθύρου
η δίψα της ευζωίας

Επικοινωνιακό πλαίσιο Άρθρου: ΤΙΤΛΟΣ

Ζητούμενο 1^ο : Να αναφερθείτε σε φαινόμενα που αποδεικνύουν το έλλειμμα ανθρωπιάς στην εποχή μας.

1. Απουσία ανθρωπιστικής παιδείας - τεχνοκρατική εκπαίδευση -απουσία προτύπων - απουσία ενδιαφέροντος για παιδεία
2. Στερεοτυπικές αντιλήψεις, απόρριψη του διαφορετικού, ρατσισμός, εθνικισμός
3. Όξυνση φαινομένων κοινωνικής παθογένειας
4. Κοινωνική απομόνωση, μοναξιά, φόβος, ατομισμός
5. Απουσία ηθικής ευθύνης επιστημόνων στο βωμό του κέρδους, υλισμός-υλιστική θεώρηση της ζωής, τεχνοκρατική ανάπτυξη
6. Απουσία κράτους πρόνοιας-ανεπάρκεια εξασφάλισης θεμελιωδών δικαιωμάτων, φτώχεια, άστεγοι, χαμηλό οικονομικό επίπεδο, προβλήματα επιβίωσης, άγχος, ανασφάλεια
7. Λόγω εκμετάλλευσης του φαινομένου της οικονομικής κρίσης, εκμετάλλευση των εργασιακών δικαιωμάτων, ανταγωνισμός, υπερίσχυση του δυνατότερου, χρησιμοθηρία

Ζητούμενο 2^ο : Να αναφερθείτε σε δραστηριότητες ατομικές και συλλογικές που αποσκοπούν στον περιορισμό αυτού του ελλείματος.

Ατομικές:

- ⇒ Κοινωνική Συνείδηση, εμπέδωση της αντίληψης ότι μέσα από το καλό όλων υπηρετείται και το ατομικό συμφέρον
- ⇒ Συμμετοχή στα κοινά, εθελοντική δράση, άσκηση πίεσης στις κυβερνήσεις
- ⇒ Επαφή με το συνάνθρωπο

Συλλογικές:

- ⇒ Κράτος πρόνοιας, εκδημοκρατισμός θεσμών, δικαιοσύνη
- ⇒ Σε επίπεδο τοπικών κοινωνιών: κοινωνικά παντοπωλεία, σισιτία, εθελοντικές ομάδες αλληλοβοήθειας κλπ
- ⇒ Διεθνής Οργανισμοί-ανθρωπιστικές οργανώσεις, εκλογίκευση της ανάπτυξης , βιώσιμη ανάπτυξη για το καλό όλων, προσπάθεια για ειρήνευση στο κόσμο
- ⇒ ΜΜΕ-Πνευματικοί άνθρωποι:
  - Ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, απρόσκοπτη και ειλικρινής ενημέρωση, προβολή έργου ανθρωπιστικών οργανώσεων
  - Προβολή πνευματικών κι όχι μόνο υλικών προτύπων: αναβάθμιση περιεχομένου εκπομπών, ουσιαστικά δελτία ειδήσεων, έλεγχος διαφημιστικών μηνυμάτων
  - Οι διανοούμενοι αγωνιστές, μαχητές για την επικράτηση της δικαιοσύνης
  - Οι επιστήμονες στην υπηρεσία του ανθρώπου κι όχι των εκάστοτε σκοπιμοτήτων
- ⇒ Ανθρωπιστική Παιδεία - δράσεις στα πλαίσια της σχολικής ζωής (π.χ. συγκέντρωση τροφίμων για άπορες οικογένειες)